

UCHWAŁA NR VII/29/15
RADY MIEJSKIEJ W BOGUSZOWIE - GORCACH
Z DNIA 16 LUTEGO 2015 R.

w sprawie zaopiniowania projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 (Dz. U. z 2013 r. poz 594 z późn. zm.) oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz 627 z późn. zm.) Rada Miejska w Boguszwie-Gorcach uchwała co następuje:

§ 1

Rada Miejska w Boguszwie-Gorcach **negatywnie** opiniuje projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, będący załącznikiem do projektu uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.

§ 2

Rada Miejska w Boguszwie-Gorcach przedstawia swoje stanowisko w przedmiocie opinii w uzasadnieniu uchwały stanowiącym jej integralną część.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Boguszowa - Gorc.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Boguszwie-Gorcach.

Uzasadnienie

1. Aspekt prawny.

Art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) stanowi, że projekt planu ochrony, przed ustanawianiem go w drodze uchwały przez sejmik województwa, wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin. Pismem z dnia 16.01.2015 r. (data wpływu do Rady Miejskiej w Boguszwie-Gorcach 21.01.2015 r.) Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych zwrócił się z wnioskiem o zaopiniowanie projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, będącego załącznikiem do projektu uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.

Plan ochrony parku krajobrazowego opracowywany jest w oparciu o zapisy ustawy o ochronie przyrody, która w art. 17 określa możliwe do wprowadzenia na obszarze parku krajobrazowego zakazy oraz wyłączenia od tych zakazów (art. 17 ust. 2 i 3).

2. Negatywna ocena ogólna projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.

Rada Miejska w Boguszwie-Gorcach po zasięgnięciu opinii Burmistrza Miasta oraz po wnikliwym przeanalizowaniu projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich negatywnie opiniuje przedłożony projekt dokumentu.

Negatywna ocena ogólna wynika z następujących aspektów:

- a) projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich nie odzwierciedla faktycznego stanu użytkowania jak i zainwestowania terenów w granicach administracyjnych Gminy Boguszw-Gorce;
- b) projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich nie uwzględnia zapisów aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów środowiskowych będących w obiegu prawnym;
- c) w projekcie planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich nie uwzględniono zapisów ustawy o ochronie przyrody w zakresie art. 17 ust. 2 i 3;
- d) projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich tylko literalnie (§ 17 pkt 1) zakłada zrównoważony rozwój. Dokładna analiza dokumentu jednoznacznie wskazuje na ograniczenie rozwoju a wręcz zakaz inwestowania na obszarze parku, na rzecz ścisłej i w tym przypadku nieuzasadnionej ochrony przyrody na terenie całego parku wraz ze strefą ekotonową;
- e) w zapisach projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich stwierdzono sprzeczności oraz brak wizji działania parku za wyjątkiem jego ścisłej i niczym nieuzasadnionej ochrony;
- f) uregulowania zawarte w projekcie planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich mają negatywny wpływ na rozwój gospodarczy Gminy Boguszw-Gorce;
- g) Sejmik Województwa Dolnośląskiego przyjmując plan ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich w brzmieniu zaproponowanym w przekazanym projekcie, działać będzie w sprzeczności ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego, na bazie których Gmina Boguszw-Gorce otrzymała dofinansowanie w wysokości około 9 mln zł ze środków Unii Europejskiej na rozwój turystyki aktywnej.

3. Zrównoważony rozwój

Ustawa „Prawo ochrony środowiska” definiuje **zrównoważony rozwój** jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Zatem zrównoważony rozwój to taki, który zaspokaja potrzeby obecne, nie zagrażając możliwościom zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń i opiera się na dwóch podstawowych pojęciach:

- **pojęciu „potrzeb”**, w szczególności podstawowych potrzeb najbiedniejszych na świecie, którym należy nadać najwyższy priorytet;
- **pojęciu ograniczeń**, narzuconych zdolności środowiska do zaspokojenia potrzeb obecnych i przyszłych przez stan techniki i organizacji społecznej.

Przedłożony projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich nie opiera się na założeniach wynikających z definicji zrównoważonego rozwoju. Przekreśla on możliwość kontynuacji rozpoczętych na terenie Gminy Boguszków-Gorce działań i wprost ogranicza jakikolwiek rozwój gminy, na rzecz ścisłej i niczym nieuzasadnionej ochrony parku krajobrazowego. Pomija całkowicie potrzeby najbiedniejszych, skupiając się na wprowadzaniu nieuzasadnionych ograniczeń, co stoi w sprzeczności z definicją zrównoważonego rozwoju.

Zrozumiała jest konieczność ochrony środowiska, niemniej jednak wprowadzenie poprzez plan ochrony parku krajobrazowego ograniczeń powinno być poprzedzone stosownymi opiniami, ekspertyzami, itp. a jednocześnie uwzględniać zapisy aktów prawa miejscowego i decyzji będących w obiegu prawnym. Przedłożony do zaopiniowania projekt dokumentu wprowadza restrykcyjne ograniczenia nie uwzględniając dokumentów opisanych w poprzednim zdaniu.

Istotne jest też to, że zarówno Gmina Boguszków-Gorce jak i cały region Aglomeracji Wałbrzyskiej jest terenem biednym (wskaźnik podstawowych dochodów podatkowych na jednego mieszkańca Gminy Boguszków-Gorce wynosi G=719 zł/o, przy jego średniej wartości dla województwa dolnośląskiego wynoszącej G=1322 zł/o), o wysokiej stopie bezrobocia. Likwidacja dużych zakładów przemysłowych na terenie Gminy Boguszków-Gorce wymusiła zmianę koncepcji rozwoju gminy i ukierunkowanie na rozwój branży turystycznej, co przyczynia się do rozwoju miasta i całego obszaru Aglomeracji Wałbrzyskiej. Tak restrykcyjne ograniczenia w planie ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich spowodują zanik tej branży a tym samym spowodują upadek regionu – co ewidentnie stoi w sprzeczności z definicją zrównoważonego rozwoju.

4. Brak zgodności Mapy działań ochronnych ze stanem faktycznym.

Załącznik nr 2 do projektu uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich – Mapa działań ochronnych - nie odzwierciedla stanu faktycznego użytkowania terenów oraz jego faktycznego zainwestowania w granicach administracyjnych Gminy Boguszków-Gorce, tj.:

- a) istniejący w masywie Dzikowca stok narciarski błędnie został wskazany jako teren upraw (kolor żółty);
- b) Mapa działań ochronnych nie uwzględnia uzyskanych i będących w obiegu prawnym decyzji o wylesieniu, w ramach których Gmina Boguszków-Gorce ponosi stosowne opłaty (*Decyzja nr ZZ-2120-1470-1/11 z dnia 06.10.2011r.*)
- c) na Mapie działań ochronnych nie naniesiono terenów wykorzystywanych jako tereny turystyczne już zainwestowane;
- d) Mapa działań ochronnych nie uwzględnia treści aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów środowiskowych będących w obiegu prawnym.

5. Wskazanie zapisów planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich mających negatywny wpływ dla rozwoju Gminy Boguszków-Gorce wraz z uzasadnieniem.

Poniżej przywołano zapisy projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, uniemożliwiające rozwój Gminy Boguszków-Gorce i Aglomeracji Wałbrzyskiej:

- a) § 1 pkt 2 litera a „*utrzymanie obecnego stanu powierzchniowego lasów na obszarze Parku*” - tak sformułowany zapis powoduje brak możliwości rozwoju ośrodka Góra Dzikowiec. To z kolei uniemożliwia rozwój miasta oraz spowoduje, że dotychczas wydawkowane środki na realizację inwestycji, w tym również te pozyskane ze środków Unii Europejskiej nie przyczynią się do osiągnięcia określonych celów. Należy podkreślić, że gmina jest na etapie poszerzenia oferty turystyki aktywnej w obszarze Góry Dzikowiec, między innymi poprzez powiększenie powierzchni stoku. Związana z tym procedura prowadzona jest z poszanowaniem istniejących siedlisk i w oparciu o ekspertyzy oraz dokumenty środowiskowe uzgadniane przez właściwe instytucje;
- b) § 1 pkt 2 litera f – ochrona przydrożnych drzew w przypadku Parku jest na wyrost, brak również wskazania możliwości wykonania nasadzeń zastępczych wzdłuż dróg w przypadku ich złego stanu lub przebudowy drogi;
- c) § 1 pkt 3 litera g – uwagi jak w punkcie a;
- d) § 1 pkt 3 litera i – zrozumiała jest konieczność zabezpieczenia zimowisk nietoperzy w Sztolni Rycerskiej, ale wskazany zapis jest jedną z wytycznych stosowanych w dalszych zapisach planu do ograniczenia a wręcz zaprzestania użytkowania obszarów Góry Dzikowiec w celach turystycznych. W celu właściwego zabezpieczenia zimowisk nietoperzy możliwe jest zastosowanie takich rozwiązań, które uniemożliwią przyszłą penetrację Sztolni Rycerskiej bez uszczerbku dla rozwoju turystyki aktywnej na zboczu Góry Dzikowiec;
- e) § 3 ust. 1 pkt 8 – uwaga jak w punkcie d, z tym zaznaczeniem, że jako nadużycie należy potraktować wskazania autorów projektu planu, że jedynym możliwym sposobem zabezpieczenia siedlisk jest ograniczenie lokowania nowych elementów infrastruktury turystycznej bez możliwości zastosowania innych rozwiązań optymalnych z punktu widzenia ochrony środowiska i rozwoju gminy;
- f) § 4 ust. 1 pkt 3 litera d i g – mając na uwadze źle wykonaną inwentaryzację stanu użytkowania i zagospodarowania terenu, takie określenie stref (BKIV i BKVII) w projekcie dokumentu jest jednoznaczne ze wskazaniem do zaprzestania działalności ośrodka Góra Dzikowiec oraz likwidację istniejącej infrastruktury, co niesie ze sobą groźbę zwrotu otrzymanego dofinansowania ze środków Unii Europejskiej;
- g) § 6 pkt 2 i pkt 3 litera b – zapisy powodujące konieczność rezygnacji z podjętych już działań inwestycyjnych w obrębie Góry Dzikowiec. ograniczenie powstawania nowej infrastruktury oraz wyeliminowanie na terenie parku ruchu pojazdów zmotoryzowanych, co jest jednoznaczne z zamknięciem drogi od ośrodka Góra Dzikowiec;
- h) § 7 pkt 11 i 13 – ograniczenie możliwości inwestycyjnych nawet pomimo posiadania stosownych ekspertyz wskazujących na brak negatywnego oddziaływania na środowisko, obszar Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich. Obostrzenia te przyjęte zostały bez dokonania prawidłowego rozpoznania stanu istniejącego;
- i) § 8 ust. 1 pkt 13 – ograniczenie inwestycji na terenach sąsiadujących z leśnymi siedliskami przyrodniczymi podczas planowania ruchu turystycznego – brak wskazania co oznacza sformułowanie „na terenach sąsiadujących”. Bez jednoznacznych rozwiązań w zakresie sformułowań istniała będzie konieczność ograniczenia inwestycji na całym terenie parku w zakresie: turystyki, edukacji środowiskowej itp. Ograniczenie to wpisane jest bez uwzględnienia istniejących dokumentów środowiskowych, czy obecnego użytkowania i zagospodarowania terenu;
- j) § 17 pkt 1 – nie uwzględnienie sposobu wykorzystania istniejącego stoku narciarskiego tj.:

narciarstwa zjazdowego, rowerowych tras zjazdowych oraz sportów lotniczych w wykazie form turystycznych, możliwych do umiejscowienia na terenie Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich. Zapis ten należy traktować jako zawołowane wskazanie do likwidacji istniejącego ośrodka Góra Dzikowiec a przynajmniej jako zakaz jego rozwoju, co i tak doprowadzi do jego likwidacji;

- k) § 18 ust. 1 pkt 7 – mając na uwadze źle wykonaną inwentaryzację stanu użytkowania i zagospodarowania terenu wskazanie tak sformułowanego zalecenia będzie przesłanką do likwidacji ośrodka Góra Dzikowiec;
- l) § 19 ust. 1 punkt 6 – za daleko idące ustalenia dotyczące nowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie zostały poprzedzone żadną rzetelną analizą, niezbędną przy planowaniu przestrzennym. Dodatkowo należy zaznaczyć, że wytyczne te rozmiągają się z zapisami przyjętymi w ostatnich latach w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- m) § 19 ust. 1 pkt 12 litera b – Gmina Boguszków-Gorce posiada jeden cmentarz zlokalizowany od wielu lat (ponad 100) w strefie ekotonowej. Tak niejednoznaczne sformułowanie zapisów projektu planu ochrony, każe przyjąć, że zapisy w tym punkcie spowodują konieczność zamknięcia cmentarza, pomimo możliwości jego użytkowania zgodnie z nowym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym w roku 2014r.;
- n) § 19 ust. 2 punkt 5 – projekt planu ochrony nie uwzględnia zapisów art. 17 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie przyrody. Aktualne pozostają ww. uwagi wskazujące na: brak inwentaryzacji stanu istniejącego, zakaz rozwoju turystyki jako jednej z gałęzi gospodarki gminy, konieczność zamknięcia już istniejącego ośrodka Góra Dzikowiec;
- o) § 19 ust. 3 punkt 4 – uwagi jak w punkcie a,
- p) § 20 pkt 2 – ograniczenie inwestowania nawet w obszarze strefy ekotonowej nie poparte żadnymi dokumentami i analizami oraz bez uwzględnienia istniejącego zainwestowania;
- q) § 23 tabela, wiersz dotyczący A215 – wskazanie jako zagrożenia rozbudowy i budowy nowych elementów infrastruktury narciarskiej na terenie parku, bez dokonania szczegółowych analiz i poparcia tego stwierdzenia jakimikolwiek dokumentami, opiniami bądź ekspertyzami, będzie podstawą do zamknięcia ośrodka Góra Dzikowiec.

Należy również stwierdzić, że projekt planu ochrony został przygotowany niezgodnie z ustawą o ochronie przyrody w związku z nieuwzględnieniem w jego treści zapisów art. 17 ust. 2 i 3, który opisuje wyłączenia od zakazów możliwych do ujęcia w planie ochrony parku krajobrazowego. Wyłączenia dotyczą między innymi inwestycji celu publicznego oraz inwestycji, dla których przeprowadzona procedura oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie wykazała negatywnego oddziaływania. W dokumencie brak jest również uwzględnienia zrealizowanej inwestycji celu publicznego (art. 6 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami: „6) budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i obiektów sportowych;”).

6. Podsumowanie.

Uzasadnieniem negatywnej opinii projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich jest brak spójności dokumentu oraz brak wizji działania Parku, za wyjątkiem jego ścisłej i niczym nieuzasadnionej ochrony.

Projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich z jednej strony wskazuje na konieczność zwiększenia znaczenia edukacyjnego zasobów przyrody (§ 1 pkt 1 litera c), wykorzystanie walorów do promocji Parku (§ 1 pkt 2 litera j), wyeksponowanie niektórych obiektów przyrody i punktów widokowych (§ 6 pkt 6), przywracanie wartości krajobrazowych przez odsłanianie krajobrazu (§ 12 ust. 1 pkt. 7), a z drugiej strony wskazuje na zakaz lokowania

nowych inwestycji turystycznych (§ 3 ust. 1 pkt 8, § 6 pkt 2), pomija się dawne oraz o istniejące punkty widokowe w masywie Dzikowca, wskazuje się na utrzymanie obecnego stanu powierzchniowego lasów na obszarze Parku (§ 1 pkt 2 litera a, § 1 pkt 3 litera g, § 19 ust. 3 pkt 4). Czyli z jednej strony wskazuje się na konieczność promocji i poznania Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich a z drugiej strony wytrąca się narzędzia, które to umożliwią.

Zdając sobie sprawę z konieczności ochrony środowiska, w tym ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, zaznaczyć należy, że Gmina Boguszków-Gorce preferuje takie podejście do inwestycji, które uwzględnia potrzeby środowiska ale nie zapomina o najbiedniejszych, czyli o rozwoju gminy a tym samym poprawy warunków życia jej mieszkańców. Dowodem na takie prowadzenie inwestycji jest przedsięwzięcie na Górze Dzikowiec. Realizowana inwestycja wpływa korzystnie na rozwój gminy jednocześnie wykonywana jest przy poszanowaniu środowiska. Wszelkie działania prowadzone są po przeprowadzeniu stosownych procedur oceny oddziaływania na środowisko. Kolejne działania mają na celu poszerzenie oferty ośrodka również o edukację środowiskową.

Plan ochrony parku został przygotowany w całkowitym oderwaniu od gmin, od ich potrzeb i możliwości, na zasadzie narzucenia nieuzasadnionych zapisów o konieczności wprowadzenia ścisłej ochrony obszaru parku.

Mając więc na uwadze powyższe należało negatywnie zaopiniować projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.